

תורה למשפחה קליטון על ואישור לשריתמש בתמונה

סיפורי צדיקים

גליון 348
שנה ח' תשע"ט

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

את האורים ואת התומים חשיבות מרובה היתה נודעת לשנים עשרה האבנים המשובצות בחושן, כי מהן ידע הכהן הגדול מה תשובות ישיב לשואלים כאשר ישאלו בדבר אלקים, בגלל האורים ותומים שבהן. כל אימת שהיה המלך או ראש הסנהדרין מבקשים להימלך באורים ותומים, הם באים אצל כהן הגדול ושואלים, והוא שואל באורים ותומים, ואומר להם. כיצד שואלים? הכהן הגדול עומד לבוש בשמונה בגדים שהחושן והאפוד מהם, השואל עומד פניו כלפי נשאל והנשאל פניו כלפי שכינה, השואל שואל, והכהן מסתכל בחושן ורואה את האותיות הכולטות ומאירות כנגד פניו, והן מצטרפות לתשובה על שאלת השואל, כך למשל, כששאל דוד באורים ותומים, הירד שאלו כאשר שמע עבדך ה' אלקי ישראל הגד נא לעבדך, ויאמר ה' - על ידי אביתר הכהן באורים ותומים - ירד, היינו שבלטו לו האותיות "ירד", כיצד? אות יו"ד מיהודה ריש מראובן דל"ת מן ומוה ידע דוד כי ירד שאל לרדוף אחריו ונמלט על נפשו. דברי האורים ותומים היו אמיתים ומאומתים תמיד, כמו ששמע מעיד עליהם, אורים שמאירים את דבריהם, תומים שמתאימים ומשלימים את דבריהם, כל כהן גדול שאינו מדבר ברוח הקודש ואין שכינה שורה עליו, אין נשאלים בו, לפי שאין אותיות אבני החושן מאירות לו, אבל כהן גדול ששורה עליו שכינה ומדבר ברוח הקודש, שואלים בו על כל דבר ודבר, ונענים על הכל, שהרי אותיות כל האל"ף ב"ת היו כתובות על אבני החושן, ולכל שאלה שהיא יכלה להצטרף תשובה מן האותיות.

(יזמא ע"ג - א')

פרשת השבוע

נמצאנו אפוא למדים מכאן, שאפשר לקיים מצוות הדלקה על ידי הוספת שמן לנר דלוק, וכך אמנם עשו הכהנים בבית המקדש, מדי ערב הוסיפו מעט שמן למנורה הדולקת, ובכך קיימו כדת וכדין מצוות הדלקה במקדש.

ושכנתי בתוך בני ישראל (כ"ח - מ"ה)

פעם אחת נודמן הרה"ק רבי יהושע העשיל מאפטא זיע"א לעיר אחת שהיו גרים שם שניים ממקורביו. האחד היה מדקדק במצוות אבל היה בעל גאוה, ואילו השני היה פשוט הליכות אך אינו מדקדק בקלה כבחמורה, שניהם ביקשווהו שהתאכסן אצלם. אבל הצדיק בחר להתאכסן אצל השני ואמר: על בעל גאוה אמר ה' אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת (מסכת סוטה דף ה ב) ואילו על זה שאינו מקיים המצוות אמר הכתוב, "השוכן אתם בתוך טומאתם" (ויקרא טו טז) ואם הקב"ה שוכן בתוכנו בכל עניין, אני על אחת כמה וכמה.

להעלות נר תמיד (כ"ז - כ') מסופר על הרה"ק רבי חיים סלובייצק מבריסק זיע"א, שנפגש פעם עם הרה"ק רבי אברהם מרדכי בעל ה"אמרי אמת" מגור זיע"א. וכדרכם של גדולי ישראל המודמנים למקום אחד, החלו מסיחים בהתלהבות בדברי תורה. אמר האדמו"ר מגור לרבי חיים, ימים רבים מתקשה אני במדרש אחד לפרשת תצווה. שנינו במדרש תנחומא, אמר רבי חנינא סגן הכהנים, אני הייתי משמש בבית המקדש כסגנו של הכהן הגדול, ומעשה נסים היו למנורה. משהיו מדליקים אותה מראש השנה, לא היתה מתכבה עד לשנה הבאה מדרש זה אמר הרבי, מוקשה לי מאוד, הרי קיימת מצוות הדלקת המנורה בכל יום, ואיך קיימו ישראל מצווה חשובה זו לפי דברי המדרש, שהמנורה דלקה מאליה שנה תמימה? רבי חיים תירץ שאין דין להדליק, רק שיהיה דלוק. וה"אמרי אמת" תירץ, על פי דברי הרמב"ם בהלכות שבת (פרק י"ב הלכה ב'), אומר הרמב"ם, הנותן שמן לתוך הנר הדולק חייב משום מבעיר,

זמני השבת

זמני יציאת שבת
ירושלים: 6:03 ת"א: 6:05 ר"ת: 6:40

פרשת תצווה

זמני כניסת שבת
ירושלים: 4:50 ת"א: 5:04

מעשה שהיה

בסעודה השלישית של שבת שוב חזר אותו מעשה, הרבי יושב בראש השולחן, סביביו החסידים ששים ושמחים לכבוד השבת ולכבוד היום, זמירות של שבת ופזמונים לפורים נשמעים עד לגמר הסעודה, מתפללים ערבית בניגון של יום טוב, והקהל התחיל להתפורר, החסיד רבי שמעון היוזמן מחברון אשר שבת בשבת זו אצל הרבי, ניגש עתה אל הרבי כדי להיפרד ולחזור לחברון, רבי שמעון שפיקח היה הרגיש שדעתו של הרבי בדוחה עליו, ניצל את שעת הכושר וביקש מרבו שיברכהו בהצלחה לרכישת בית מגורים שעמד אז למכירה בחברון, ומושל העיר הפריז במחירו, "חשקה נפשך בבית חדש? השתדל לקיים מצות שילוח הקן" נענה לו הרבי בחדווה, "ואין לך סגולה בדוקה מזו". רבי אלעזר מענדל ממושיך לתפוס את ידו של רבי שמעון בתוך ידו ואומר: "רבי שמעון, רצוני שתדע כי בחברון אפשר להשיג דמעות של תיקון חצות", המסובים משתאים שוב על מה מקדיש רבם הקדוש את כל דבריו בפורים זה דוקא על עניני תיקון חצות.

כשעתים לאחר צאת השבת שוב מתאספים החסידים אצל הרבי לסעודת "מלוה מלכה", כל הקהל כבר יושב אל השולחן ומצפה לכניסתו של הרבי, אך האדמו"ר מתאחר הפעם והוא נכנס רק כשעה אחרי הזמן שנקבע, הקהל כולו עומד על רגליו, דומיית כבוד שוררת בבית המדרש, ורק המיית הרוח המשתוללת בחוץ נשמעת, הצדיק ניגש לקערה שבפינה נוטל את ידיו, וכדרכו מתיישב הוא על מקומו ומברך "על נטילת ידיים" במשך שעה ארוכה, הוא מוציא מפיו את המלים "אשר קדשנו" בלחט ובדבקות, וכל מראהו משתנה באילו אינו בעלמא הדין, גדולי החסידים מספרים שבברכת "על נטילת ידיים" נוהג האדמו"ר לכוון בשם קדוש ונשגב ביותר הידוע רק ליחידי סגולה, ומשום כך הוא מאריך בברכה זו. מנהגו זה של הצדיק היה חוזר בכל סעודה וסעודה, אך הפעם קרו הדברים ביתר שאת, זיעה רב ניגרת מפניו הקדושות של הרבי, הקהל יושב דומם וכמעט שנשמעת הלמות הלב, כמחצית השעה עוברת כך. "הפעם דבקתו של הרבי היא מעל ומעבר" מתלחשים צעירי החסידים, מישהו היושב קרוב לאדמו"ר מעיר כי כבר שמע את הרבי מלחש את סיום הברכה, אך ברכת המוציא עדיין לא ברך, רחש עובר שוב בין היושבים, בנו רבי דוד'ל מלטף את יד אביו הקדושה כדי לעוררו מדבקתו הממושכת, אך עד מהרה נתברר לכל היושבים, כי נשמת רבם קודש הקדשים כאחד משרפי מעלה, עלתה השמימה.

הזעקה האיזמה שהשמיעו החסידים המיותמים נשמעה הרחק מבית מדרשו של הצדיק, ותוך שעה קלה היתה שם ירושלים כולה על צדיקה ורבניה. רבי אלעזר מענדל הסתלק לבית עולמו. ואילו עיניו של המקובל רבי נסים עזרא עני כהו מראות, הצדקנית רבקה אמו של רבי נסים משתטחת יום יום על קברו של רבי אלעזר מענדל ומעתיירה בדמעות, שהקב"ה יאיר את עיני בנה שלא עבר עליו לילה ללא עריכת תיקון חצות, וכל ימיו עוסק בתורה, "רק צדיק זה יכול לעזור לי", היא אומרת כשהיא מצביעה על ציון הקבר.

הסתלקותו המופלאה של הרה"ק

רבי אלעזר מנחם מענדל מלעלוב זיע"א (ט"ז אדר)

היה זה בפורים המשולש שנת תרמ"ז, הרה"ק רבי אלעזר מנחם מענדל מלעלוב זיע"א, יושב בראש שולחן ערוך לכבוד היום מוקף חסידים ואנשי מעשה, עיניו סגורות וכולו לוהט, מחשבתו מרחפת בעולמות עליונים ושמחת פורים קורנת מדמותו. פתאום מופיע בבית המדרש הרב החסיד רבי יצחק אלפיה, הוא נדחק בין הקהל בוזיות ומגיח לרבי פתקא - קוויטעל, בהגישו את הפתקא מזיל רבי יצחק דמעה וממלמל לעצמו "יהי רצון שתהא השעה הזאת שעת רחמים", הקוויטעל הונחה על השולחן ליד הרבי, אך לתימהון כולם, אין הצדיק נוגע בפתקא כלל, כדי לקרוא את הכתוב בה כדרכו בקודש, לקרוא את הפתקאות המוגשות לו בעת עריכת שולחן הטהור על ידי אחיו הגדול הצדיק רבי יצחק דוד, האח מנסה לעורר את הרבי לקרוא את הפתקא, אך הרבי דבוק ברעיונותיו ואינו משית לבו לכל המתרחש, גם בנו של האדמו"ר רבי דוד'ל מתאמץ להקריב את הפתקא לאביו, אך אינו מצליח לעורר את תשומת לבו של הצדיק.

רבי אריה לייב גוטליב חושש לחלישת דעתו של רבי יצחק והוא ניגש ומרגיעו בדברים "בודאי כוונה טובה יש לו להאדמו"ר בסירובו לקרוא את הפתקא והכל לטובה", מדרכו של הרבי היה לספר סיפורי צדיקים בכל סעודה לפני ברכת המזון, וגם היום נהג כן והפעם ייחד את סיפוריו על גודל עריכת תיקון חצות בכל לילה. "מה ענין תיקון חצות לסעודת פורים?" תמהו המסובים, אך לא היה אחד מביניהם שהעז להציג שאלה מעין זו לרבי. יושב לו הרבי תפוס שרעפים ומספר ממעשי הצדיקים, הוא מדבר במתינות כמונה מעות, ומזכיר כל שם ושם של צדיק בסילודין, הוא עובר מענין לענין, ולבסוף חוזר על מה שסיפר לו הרה"ק רבי יחזקאל משינאווע זיע"א בנו של הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א, בימים שביקר בארץ ישראל והתארח בצל קורתו, כי הגאון הקדוש רבי יהודה אסאד זיע"א רבה של סרדהלי, היה נוהג לאסוף את הדמעות שנשרו מעיניו בשעת עריכת "חצות" לתוך ספל, וכל חולה שטעם טיפה אחת מספל זה נתרפא מיד. ומעשה באחד מתושבי סרדהלי שנפל מן הגג, ועמד בפני סכנת עיוורון על שתי עיניו מחמת המכה, רופאי העיניים אמרו לו נואש, ואז הובא לפני הרב שהטעימו מספל זה ונתרפא מיד. הרבי סיים את סיפוריו, איש ביתו החסיד רבי מאניש שיינברגר הגיש מים אחרונים, הרבי זימן על הכוס, בירך ברכת המזון ונכנס לחדרו.

רבי יצחק דוד אחיו של האדמו"ר, היה נדהם ביותר מכל סדר השולחן שערך היום אחיו, הוא קם מן השולחן ניגש אל רבי יצחק אלפיה וברשותו פתח את הפתקא וקרא: "רבי נסים עזרא עני בן רבקה חולה בעיניו מאד וישנה סכנה לראיתו, אנא להתפלל לרפואתו בתושחי". "הה הה" קרא רבי יצחק דוד בהתפעלות ליושבי השולחן: "הרי הרבי לא קרא את הפתקא כלל ובכל זאת ידע את הכתוב בה וייחד את סיפוריו אודות מחלת עיניו ורפואתה".

משל ונמשל

אבנה לכם את בית המקדש וממילא יהיו לכם

כל הטובות שבעולם.

משל למלך אחד שהיה לו בן יחיד והבן סר מהדרך הטובה, וכמה שהיה אביו המלך מוכיחו לא הועילו דבריו, פעם אחת כעס עליו המלך כעס גדול והוציאו מביתו וגרשו למרחקים וזרקו במדבר שם, והנה הבן ראה את עצמו שנמצא במדבר שומם ואין לו לא לחם ולא מים לא בגד ולא בית. הרגיש הוא בצערו הגדול והיה הולך באותו מדבר ובוכה ואינו יודע להיכן הוא הולך, והרעבון והצמאון הציקו לו מאד, לאחר שלשה ימים הגיע הבן לכפר אחד ודפק על דלת אחד הבתים, יצא משם וקן אחד ושאל אותו לחפצו אמר לו שהוא רעב ושירחם עליו ויתן לו מה לאכול, שאל אותו הזקן מה תתן לי בתמורה לאכילה ושתייה? השיב לו הבן אין לי מאומה אלא אם תתן לי לחם לאכול אעבוד אצלך בחנם, תיכף קיבלו הזקן והנער החל לעבוד אצלו, לאחר זמן קצר שכח הנער שהוא בן מלך ולאחר כמה שנים מת אותו כפרי זקן, והיה לו בן אחד שהיה בליעל ואכזר גדול, והוא היה לוחץ את בן המלך בעבודה קשה וביסורים נוראים, עד שבן המלך קץ בחייו וביקש את נפשו למות, באותו זמן בא למלך געגועים על בנו, קרא המלך ליועציו ומשרתיו לקום ולחפש את בנו האובד, תיכף קם המלך עם פמלייתו והיו מהלכים ממקום למקום ובכל מקום שנכנסו היו מכריזים שכל מי שיש לו דין ודברים עם חברו או עבד עם אדונו או שיש לו בקשה מהמלך יגש אליהם ויפתרו לו את כל בעיותיו, וכך הלכו ממקום למקום עד שהגיעו לאותו כפר שכן המלך נמצא שם, כששמע בן המלך את הכרוז הלך גם הוא לפני המלך ופמלייתו, וכשבא לפני המלך הסתכל בו המלך והכירו ושאל ממנו המלך מה בקשתו, סיפר לו שהוא עובד אצל כפרי אחד ובזמן שאביו הזקן היה חי היה נותן לו לחם חוקן, ועתה אפילו לחם צר ומים לחץ אינו מקבל, ועל כן אדוני המלך אבקש ממך לדבר אתו שיתן לי לחם לאכול ולא יצער אותי, כששמע המלך את דברי בנו לא יכל להתאפק ובכה בדמעות שלישי ואמר לבנו, בני, בני האם שכחת בן מי אתה, והרי במקום שתבקש לחם לאכול תבקש לחזור לבית אביך וממילא יהיו לך את כל הטובות שבעולם.

והנמשל אנשים בוכים על לחם ועל פרנסה וגוי ואומר להם השם יתברך במקום לבכות על המחיה ועל הכלכלה, תבכו ותבקשו לחזור לאביכם שבשמים ותבכו על גלות השכינה, ואז אבנה לכם את בית המקדש וממילא יהיו לכם כל הטובות שבעולם.

(אהבת חיים)

באחד הימים בא הגאון החסיד רבי מעשיל גלבשטיין לבקר את ידידו רבי נסים עזרא, והנה הוא מוצא אותו במצב מדוכדך, מאורות עיניו כבויים לגמרי ובני ביתו דווים על מר גורלו. "למה לא ביקשתם מאיזה צדיק שיעתיר עבורי?" שואל רבי מעשיל את בני הבית, בנו הקטן של רבי נסים שומע את השאלה והוא ממחר לספר לרבי מעשיל שעוד בחיי הצדיק רבי אלעזר מענדל זצ"ל הלכו אליו לשם כך, ולתימהון כולם סירב הצדיק אפילו לקרוא את הפתקה, הוא ייחד אז את דיבוריו על גודל ערכו של תיקון חצות ועל הדמעות בשעה זו שבכוחה לרפאות חולים. הנער גם נזכר שהרבי אמר אז לרבי שמעון הויזמן מחברון כי בעירו יש בודאי להשיג דמעות אלה, "ולמה אתם מתמהמהים?" שואל רבי מעשיל, "הרי חבל על כל רגע הבה וניסע יחד לחברון לראות מה ניתן להשיג שם, ברור לי כי דבריו של רבי אלעזר מענדל אינם פשוטים וכי לא לריק נאמר".

הדברים יצאו מן הלב ונכנסו אל הלב, המשפחה שכרה מיד עגלה ורבי משיל ורבי נסים נסעו יחדיו לחברון, מיד בבואם לעיר עלו לבית ידידו רבי של חברון הגה"ק רבי אליהו מני זיע"א, אשר שש ושמש על אורחיו הדגולים, כשעתיים ישבו יחד וסחו בדברי תורה בנגלה ובנסתר, ואז התלחש רבי מעשיל עם מארחו קצרות ותיכף נפרד ממנו וחזר לירושלים. ואילו רבי נסים נשאר לעוד מספר ימים בחברון. בביתו של רבי אליהו שהה רבי נסים במשך שבועיים ולתימהון כולם חזר לאחר מכן לירושלים בעיניים בריאות ומאירות, רופאי העיניים בבית החולים "משגב לך" נדהמו כאשר בדקו את עיניו של רבי נסים, עד שהרופא הנכרי שנוכח שם נענה: "עתה אני מאמין כי יש אליקים בארץ". אך כאשר שאלו את רבי נסים על כך, סירב לענות, עד כי עברו שש עשרה שנה או אז גילה את "סוד התרופה", היה זה כאשר רבי אליהו מני נתבקש לשיבה של מעלה והגוף הטהור הורד אלי קבר, באותה שעה הוציא רבי נסים מכיסו ספל חתום ושפך את תוכנו על רגבי העפר שכיסו זה עתה את גופו של הצדיק, הגה"ק ר' עקיבא יוסף שלזינגר זיע"א שעמד בסמוך לרבי נסים, העיר לו על כך, "מנהגים חדשים אתה קובע?" ואז סיפר לו רבי נסים כי ספל זה מלא מדמעותיו של רבי אליהו שולגו מעיניו בשעה שערך תיקון חצות, "נתכבדתי פעם ע"י רבי אליהו במשקה זה בשעה שחליתי בעיני, ואך טעמתי ממנו נרפאתי ומאורות עיני חזרו כמקודם עד היום הזה". רבי שמעון הויזמן מתושבי חברון שהתעסק אז בהטמנת גופו הקדוש של רבי אליהו, שמע את הדברים נודעו וקרא "אוי אוי, מורי ורבי, רבי אלעזר מענדל ראה את כל זאת".

(ירושלים של מעלה)

צ'ין אדם לחברו

ענותנותו של החיד"א

מסופר על הגה"ק החיד"א זיע"א (יומא דהילולא י"א אדר), שהיה רגיל להריח טבק, בכל עת ובכל זמן קופסת אבק הטבק לא זזה מיידו כל היום וגם בלילה, היה ננער משנתו משעה לשעה, נוטל את ידיו ומריח מן הטבק וחוזר לישון. פעם בהיותו בדרך מסעיו כשד"ר שליח דרבנן מארץ הקודש בצרפת, שבת שבתו בביתו של אחד הגבירים, ולן אצל גביר שני כי כך היה המנהג, שהיו קונים בתרומה גדולה לטובת ארץ ישראל את הזכות שהשליח השד"ר יסעד או ילון אצל משהו, ושניים זכו בו, אותה שבת אחד לסעודה ואחד ללינה. הימים מות החורף היו, שלגים ורוחות עזים השתוללו וסערו בחוץ. וכשיעור הרב כדרכו באמצע הלילה לשאוף טבק, חיפש וחיפש ולא מצא את קופסתו. בתוך כך נזכר כי שכח והשאיר קופסתו במקום הסעודה בבית הגביר השני. מיד התלבש בוריוות והלך למקום שסעד שם ודפק בשער. ירדו בני הבית לראות מי הדופק ונתחלחלו חיל ורעדה בראותם כי מרן החיד"א בכבודו ובעצמו בא באמצע הלילה ובמוג אויר כזה. הרב הרגיעם באמרו שרק שכח משהו באולם הסעודה, נכנס ונטל את קופסת הטבק, ומיהר וחזר לבית מלונו.

משהגיע לאכסניה שלו ושכב על משכבו נתן לעצמו דין וחשבון, מה עשה, בשביל קופסת טבק העיר משנתם את בני ביתו של הגביר, ואף את משרתי הבית שבדאי היו עייפים ויגיעים מעבודתם במשך היום ומתוקה שנת העובד. מיד

נתמלא כל לבו חרטה וצער גדול על המעשה אשר עשה, הניח את קופסת הטבק הצדה ושוב לא נגע בה והדיר עצמו מן הריח, וכל הלילה נדדה שנתו מעיניו בשל רגשי נוחם ומוסר כליות. למחרת בשבת בבקר ציוה הרב להכריז בעיר שידרוש בבית הכנסת הגדול אחרי קריאת התורה וכל בני העיר יתאספו לשם.

כשסיימו קריאת התורה, עלה הרב על הבימה ובקול ספוג דמעות סיפר לקהל כל אותו מעשה שהיה לו עם קופסת הטבק. והמשיך ואמר רבותי גם מקודם ידעתי גם ידעתי מיעוט ערכי הדל אדם מועט לעולם, אך מתוך מכשול הטבק שקרה לי נוכחתי כי חדל אישים הנני, שלא יכולתי למשול בעצמי ולשלוט על רצוני אפילו שעה קלה. רבותי במטותא מכם אם יש את נפשכם לחלק כבוד לארץ הקודש, אינני רשאי למנוע, אבל לי לשמי, עיניכם הרואות כי אינני כדאי וראוי לכבוד. הריני מבקש סליחה ומחילה, סיים מרן החיד"א מכל העובדים בבתי שני הגבירים ומבעלי הבתים, שהעזתי בהם פנים להפריע מנוחתם. ולשם תשובת המשקל הנני נודר בזה נדר גדול לאלקי ישראל, על דעת המקום ברוך הוא ועל דעת הקהל הקדוש הזה, שמהיום והלאה לא אוסיף לשאוף טבק כל עיקר מעתה ועד עולם. וה' הטוב יכפר בעדי. בשמעם את הדברים האלה געו כל העם בבכיה. ואמרו שמעולם לא נשמעה דרשה שתעורר להרהורי תשובה בכל הלבבות, כדרשה זו שדרש מרן החיד"א באותה השבת.

הילולא דצדקיא

שבת קודש י"א אדר

הרה"ק רבי חיים יוסף דוד אוולאי ב"ר יצחק ורחיה (חיד"א - תקס"א)
הרה"ק רבי אברהם מסאכטשוב ב"ר זאב נחום (אבני נור - תקפ"ג)

יום ראשון י"ב אדר

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יצחק אייזיק מוידיתשוב
הרה"ק רבי שלמה מסאסוב ב"ר חנוך העניך מאלעסק (תרע"ט)

הרה"ק רבי אהרן הורוץ אב"ד בייטש ב"ר מאיר

מדיקוב (תרפ"ז)

יום שני י"ג אדר

רבינו יהודה ב"ר שמואל החסיד (ספר חסידים - ד"א תתקע"ה)

הרה"ק רבי בצלאל מרגליות אב"ד אוסטראה

ב"ר מאיר (בעל מאיר נתיבים - תקפ"א)

הגאון רבי משה פיינשטיין ב"ר דוד (תשמ"ו)

יום שלישי י"ד אדר

הרה"ק רבי שלום יוסף משפיקוב ב"ר דוד (תר"פ)

הרה"ק רבי משה מרדכי ב"ר חיים ישראל מפילוב

(תרפ"ט)

יום רביעי ט"ו אדר

הרה"ק רבי אברהם אבלי אב"ד קאליש ב"ר חיים הלוי

(מג"א - תמ"ג)

הרה"ק רבי זאב וואלף מויטומיר (אור המאיר - תק"ס)

הרה"ק רבי יוסף מפיטסבורג ב"ר ישכר בער (תשכ"ו)

יום חמישי ט"ז אדר

הרה"ק רבי אלעזר מנחם מענדל ב"ר משה מלעלוב

(תרמ"ג)

הרה"ק רבי שמעון סופר אב"ד קראקא ב"ר משה

(בעל החת"ס - תרמ"ג)

הרה"ק רבי פינחס מנחם ב"ר אברהם מרדכי

("פני מנחם" מגור - תשנ"ו)

יום שישי י"ז אדר

הרה"ק רבי אברהם מפראהביטש ב"ר שלום שכנא

(אחיו של הרה"ק מרוזין - תקע"ו)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטובין שליט"א
מ"ס "בני אדם" רמזים יוסף הת"ס על המצוות.

מים אחרונים (ט"ז)

א) אין ליטול מים אחרונים בכף או בכוס של אכילה ושתייה, כי רוב חלאים באים על ידי זה חס ושלוש. (שלחן הטהור, להגה"ק רבי אהרן ראטה זיע"א, סדר השלחן דף רכ"ט ע"ב)
ב) אין ליטול מים אחרונים משיירי משקה שבירך עליו, כי יש בכך משום בזיון ברכה. (שו"ת מעשה אברהם סימן מ')

ג) דרך הנוטלים ידים למים אחרונים שמקנחים שפמם בידיים טופחות. (רש"י) במסכת יומא דף פ"ג ע"ב, בד"ה מים אחרונים)
ד) אם נוטל מים אחרונים בכלי על השלחן, צריך לזוהר שלא ימאסו פירווי הפת שעל השלחן, מניצוצי מי הנטילה. (משנה ברורה סימן קי"ט ס"ק ט')